

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA A DRET A L'EDUCACIÓ (EDUCACIÓ)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 10 de juliol de 2023 la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

En data 3 de juliol de 2022 va rebre una trucada d'una escola en què se li comunicava que tenia plaça escolar per a la seva filla. Va confirmar que l'acceptava i va iniciar els tràmits per formalitzar-hi la matrícula. L'escola la va informar que tenia fins divendres per fer la matriculació i li va demanar que fes la baixa de l'escola actual.

En data 6 de juliol de 2023 va presentar presencialment tots els documents de matrícula. Se li va recollir aquesta documentació i se li va tornar a requerir que es donés de baixa de l'escola anterior. Va preguntar si, amb l'entrega d'aquesta documentació, ja estaria matriculada i li van dir que, si no es donava de baixa, no la podrien donar d'alta perquè no apareixeria en el sistema.

En data 7 de juliol de 2023 va comunicar a l'escola anterior que volia formalitzar la baixa i aquesta li va confirmar que només amb aquesta comunicació era suficient per iniciar els tràmits de baixa. Immediatament va informar la nova escola que la baixa ja estava tramitada i els va preguntar si ja l'havien donada d'alta al sistema. Li van dir que encara no, perquè tenien un problema amb el programa informàtic, però que no patís que la plaça era per a la seva filla i que la matrícula ja estava feta.

A les 12:54 del mateix dia va rebre una trucada en la qual, sorprenentment i en contradicció amb el que havien parlat anteriorment, se li va dir que no tenia plaça i que truqués a l'escola en que havia estat escolaritzada la filla per demanar, si encara no havien formalitzat la baixa, que no ho fessin. Li van dir que, si no era així, podria quedar-se sense plaça i haver d'esperar-ne una d'ofici. L'explicació que se li va donar va ser que eren places reservades per a alumnat de tipus NEE (necessitats educatives específiques).

Aquest fet li ha generat un gran malestar i angoixa, dins del context del llarg procés que està suposant aconseguir un canvi d'escola. Com a antecedents, val a dir que fa tres anys que intenta aconseguir una plaça en una escola que tingui criteris educatius

afins a la família i que, per aconseguir-ho, ha fet moltes consultes (telefòniques, telemàtiques i presencials) per entendre bé la normativa i el procés d'assignació de places.

En la primera preinscripció per a I3, que va fer presencialment per exposar la seva situació personal, la tècnica va recomanar-li marcar la casella tipus NESE B, i posteriorment el director de l'escola on volia entrar en primera opció li va recomanar desmarcar aquesta casella per tenir més opcions d'entrar en aquella escola. Més endavant se li va adjudicar el Pla de xoc.

Quan, el gener del 2023, aconseguix el reconeixement de família monoparental, demana assessorament per entendre el funcionament de l'assignació de places amb aquesta nova condició. El 28 de febrer de 2023 té una cita presencial a l'Oficina d'Atenció del Consorci, i el 9 de març 2023 té una altra cita presencial per formalitzar la preinscripció. Les dues vegades li expliquen el funcionament de l'assignació de places NEE i ordinàries. En tots dos casos li dibuixen un escenari poc clar i més indeterminat en el cas de les places NEE. D'altra banda, la informen que entrar en el circuit de les places ordinàries comportaria renunciar al Pla de xoc de què disposa pel fet que la seva filla és alumna NEE B, cosa que fa en data 21 de març de 2023 per gaudir de més probabilitats d'aconseguir plaça en algunes de les escoles més afins a la pedagogia familiar.

És a dir, tot i el gran perjudici econòmic que li representa, renuncia a aquest pla a desgrat per prioritzar augmentar les possibilitats d'aconseguir una plaça en una escola que coincideixi en la mateixa línia educativa que la familiar.

Tot plegat li ha generat un sentiment d'indefensió davant el procés de canvi d'escola, que ella ha viscut com a completament arbitrari i poc transparent, de maltractament institucional i de manca de respecte cap a les famílies.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Consorci d'Educació de Barcelona** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 12 de juliol de 2023, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 3 d'agost de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

Fruit d'una disfunció en el sistema de gestió de la preinscripció, derivada de la implantació del tractament diferenciat de les places NEE A i B que s'ha fet enguany, en el mòdul de gestió de les llistes d'espera del centre hi van aparèixer tres vacants ordinàries que no existien, atès que aquestes places ordinàries, en realitat, estaven reservades per a alumnat NEE tipus B.

Així, les tres places de l'Escola Anglesola estaven reservades per a alumnat NEE tipus B fins al 31 d'agost. Aquesta reserva es fa sobre la base del que preveu la normativa (article 55 del Decret 11/2021, de 16 de febrer, i punts 2.4 i 10 de la Resolució EDU/507/2023, de 16 de febrer).

Fins que no es va advertir l'errada i es va comunicar als centres, l'Escola Anglesola va interpretar que podia ocupar tres places amb alumnat de la llista d'espera. Quan l'escola va veure que això no era així, va voler trucar a la família per evitar la matrícula que ja havia compromès. Des d'aquesta perspectiva, s'entén la rectificació del centre, però la forma correcta d'actuar hagués estat comunicar-ho al servei d'escolarització del Consorci per veure què havia de fer. En els casos on hi ha errada administrativa, la comissió sempre orienta a resoldre amb increment la matriculació de la família.

Sigui com sigui, ara mateix sembla que el problema de la família està resolt, ja que **en el sistema hi apareix que la filla està assignada, per llista d'espera, al centre de primera opció, l'Escola Jaume I**, encara que no consta que s'hi hagi matriculat, de moment. En breu la trucaran per formalitzar matrícula, si no ho han fet ja. Ara mateix, en el registre d'alumnes (RALC) apareix matriculada al centre Escola Gayarre.

CONSIDERACIONS

D'acord amb la informació facilitada, es reconeix que hi va haver una errada quan l'escola va transmetre la informació a la família, fet que hagués pogut comportar un greu perjudici per a l'alumna. Igualment, s'informa que l'escola tampoc no va actuar seguint els criteris que el Consorci estableix quan es produeixen aquests casos.

S'afegeix, però, que l'alumna disposa de plaça en el centre que va sol·licitar en primera opció.

Tot i això, aquesta Sindicatura ha de recordar novament el dret que té la ciutadania a una atenció adequada, **recollit en l'article 21, apartats 2 i 3, de la Llei 26/2010 de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.**

Més especialment, l'article 6 del Decret 11/2021, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya, recull el dret a la informació de les famílies sobre els centres educatius en el procediment d'admissió de l'alumnat: el seu projecte educatiu, l'oferta d'ensenyaments gratuïts i l'oferta de llocs escolars vacants en cadascun d'aquests ensenyaments, l'adscripció a altres centres, els criteris d'admissió de l'alumnat, la zona educativa a què pertany el centre per a cada ensenyament, etcètera.

Aquesta informació ha de ser veraç i completa i **no produir errors, com va passar amb aquesta família.**

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació del Consorci d'Educació de Barcelona, aplicant criteris que no perjudiquin les famílies quan es produeixen situacions amb informació errònia, ha estat adequada.

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar al Consorci d'Educació de Barcelona** que, en processos d'admissió d'alumnat, les comunicacions amb les famílies han de contenir informació correcta i veraç.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.